

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Sebastiani Henrici Penzingeri, Consistorialis
Passaviensis, Decani, & Parochi in Trauttmanstorff ad
Laitam Bonus Ordo Triplicis Formatae Concionis Moralis In
Omnia Festa Sanctorum In Amplissima ...**

Penzinger, Sebastian Heinrich

Solisbaci, 1698

In Festo S. Catharinæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51763](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51763)

IN FESTO SANCTÆ
CATHARINÆ.

CONCIO PRIMA.

Simile est Regnum cœlorum decem Virginibus. Textus.
Matth. 25.

Virginitas, & mentis castitas, digna cœ- Thema.
lo virtus est, Virgo qui est, ac castus,
jam Sanctus est, & cœli civis.

Castitas, ac virginitatis integritas, ab Aldhelmo; Pha- Exordium.
rus nominatur cum Lemmate: *Lucet ex alto. Lau-*
danda virginitatis sublimitas, quasi præcelsa Pharus
in edito rupis promontorio posita, splendescit: Verba
sunt citati Aldhelmi lib. de virg. Castitas, & virginitas super om-
nes virtutes promicat, altitudinem cœli inhabitat, sanctitati,
ut fundamento innititur; ut non fallar: Virgo, & castus, indubiè
sanctus est. Audiamus Sacram Scripturam: *O quàm pulchra est* Textus Scrip-
casta generatio cum claritate, immortalis est enim memoria illi- tura.
us, quoniam & apud DEUM nota est, & apud homines. Sap. 4.
Omnis autem ponderatio non est digna continentis anima.
inquit Eccles. cap. 26. *Beati mundo corde, quoniam ipsi De-* Patres.
um videbunt. March. 5. Assentiuntur Patres: *Si in Virgi-*
nalis integritate permanseris, apud Deum ut Angelus, apud ho- Sixtus.
mines ut Deus eris. tradit Sixtus Tertius, Pontifex maximus: Tertius.
lib. de laud. castitatis. *Virginalis integritas, & per piam con-*
tinentiam, ab omni concubitu immunitas, Angelica portio est:
docet S. Augustinus, lib. de laudibus Virginit. *In carne præ-* S. Augustin.

- S. Chrysologus *ter carnem vivere, non terrona vita, sed caelestis est; inquit S. Petrus Chrysologus Serm. 143. Differunt quidem inter se homo pudicus, & Angelus, sed felicitate, non virtute; sola est castitas, quae in hoc mortalitatis loco, & tempore, statum quandam immortalis gloriae representat. scribit S. Bernardus in epistolis. ep. 24. Nulla virtute tam proprie carnales homines in ritualibus Angelis imitatione conversationis equantur, quam merito, & gratia castitatis, per quam adhuc in terra degentes, habent secundum Apostolum municipatum in caelis, quod deperit corruptelâ carnali, habituros sanctos promittitur in futurum, hic jam in carne fragili possidentes. scribit Cassianus lib. 6. cap. 6. Quae major videri potest dignitas, quam castitas, quae non dicam Regibus, ac Dynastis, quod homines tanti estimant, sed illis superis principibus, ac potestatibus nos exaequant. scribit S. Gregorius Nazianzus. hom. in Matth. Quid procerbus exequar laudem castitatis, castitas Angelos facit, qui non servaverit, Angelus est. Quis negat hanc vitam fluxisse de caelo, quam non facile invenimus in terris, nisi postquam Deus in hac terreni corporis membra descendit. ita S. Ambrosius lib. de Virgin. Castos, & Virgines S. Cyprianus, lib. de Virg. esse dicit: Ornamentum gratiae spiritualis, illustrior portio regis Christi. Quid virginitate suavius? quid pulchrius? quid illustrius? etenim ipsis solis radiis fulgores splendidos emittit, nos verò ab omnibus terrenis rebus avocans, sic afficit, ut sicilem justitiae puris & intentis oculis intueamur. S. Isidorus lib. 2. de summo bono cap. 40. Veniens de Libano, quod interpretatur, candidatio, id est, migrabis de corpore candido, corpore virgineo, coronaberis. Rupertus Abbas in cap. 4. Cantica. Nullus eis locus in caelesti illa Aula clauditur, sed cuncta eorum vinearum mansionum habitacula referantur. scribit S. Hieronymus ad Eustochium cap. 22. Magnum quidem, ut ita dicam, est Virginitas, incorruptibili Deo, ut summatim dicam,*

hominem similem faciens: Ita perorat S. Basilius lib. de vera Virginit. Concludo Exordium cum S. Gregorio Papa lib. ^{S. Gregorius} 5. in lib. Regum cap. 5. *Per meritum incorruptionis, quo à Papa.* terrenis, & carnalibus delectationibus se dividunt, in sempiterna redemptionis gloria sublimantur. Imploratâ S. Spiritus gratia studeamus Conceptibus.

CONCEPTUS I.

Postquam omnipotens Deus vastam terræ molem, solem, ^{Confirmatio.} lunam, & stellas, tot animantia, bestias, flores & fructus produxisset, tandem & hominem creavit, quam hominis creationem sacer textus sic describit: *Et vidit Deus quod esset bonum, & ait: faciamus hominem ad imaginem, & similitudinem nostram.* Genes. cap. 1. Similitudo Dei dum homo est, & sanctus est, ac innocens. Brevi intervallo iteratò recenset Moyses creationem hominis, ast non amplius dicit hominem esse Dei similitudinem, sed tantum *imaginem* vocat: *Et creavit Deus hominem ad imaginem suam, ad imaginem Dei creavit illum.* Hic, homo non amplius ad Dei similitudinem creatus dicitur, sed tantum ad *imaginem*, cur hoc? S. Bernardinus mysterium detegit tom. 1. serm. 47. art. 1. cap. 1. *Virginitas in statu innocentie à Deo ordinata est, nempe Virgo Adam, de terra Virgine, pronunciatum creatus.* Adam ergo qua Virgo, non tam *imago*, sed etiam *similitudo* Dei, id est, sanctus, innocens pronunciatum. Uxore Eva addita, prædicatum *similitudinis* Dei omittitur, uxoratus Adam tantum *imago*, Virgo non tantum *imago*, sed & *similitudo* Dei dicitur; in documentum: Virginitas similem facit Deo, sanctum, innocentem. Sic Conceptum hunc subscribit S. Cyprianus lib. de discip. & habitu Virginum: *Respondens ad sanctimoniam Domini, illustrior portio Christi.* Et S. Basilius de vera Virginitate: *Magnum quidem, ut verè dicam, est Virginitas, incorruptibili Deo, ut summatim dicam, hominem similem faciens.*

CONCEPTUS II.

S. Joannes Apocalypf. cap. 22. narrat: sibi apparuit Angelum, qui ei mira ostendebat, ac prædicebat; Angelum videns, & audiens Joannes, humili reverentia honorare voluit, quem honorem acceptare renuit Angelus: *Vide nè feceris, cuius enim tuus sum.* Quid quæso Joannem Angelorum consocium effecit? fecit Virginitas, & castitas: ita affirmat Damianus ferm. 1. de Joanne Baptista: *Refugit obsequium ab illo Angelus suscipere, & noluit adoratore, quem noverat æqualem, suum recognovit, socium judicavit, subjectionis obedientiam non accepit, quia in omnibus sanctis semper est Angelica munditia contubernalis, & cognata Virginitas.* Castitas, inquit S. Ambrosius lib. de virginit. *Angelos facit, qui eam servaverit, Angelus.* Et S. Cyprianus de discip. & habitu Virg. *cum casta perseveraverit Virgines, Angelis Dei estis æquales.* Et S. Bernardus ep. 22. ad Henricum 6. Archiepiscopum: *Quid castitate decorius, quam mundum de immundo conceptum semine, de hoste domesticum, de vulgum de homine fecit.* Virginitas ergo Joannem, & omnem castum Angelis consocium, similem, & æqualem facit. Alit Angelus Sancti Dei Spiritus, ergo qui Virgo est, qui castus est, sanctus est, ac innocens.

CONCEPTUS III.

Iterum S. Joannes Apocalyp: cap. 14. vidit Agnum Christum cum ingenti turba, summis in deliciis cœli atria obambulantem. *Et vidi, & ecce Agnus stabat super montem Sion, & cum eo centum quadraginta quatuor millia.* Avidè cum S. Joanne discipulis, qui sint hi in cœli vertice, Agno Christo proximè adjacentes? & conversantes? dicitur citato capite: *Hi sunt, qui mulieribus non sunt coinquinati, virgines enim sunt:* Virgines sunt, quæ Christo Jesu, Agno cœlesti, proximè adherent, intimè, ac familiarissimè conjuncti sunt: dicit nunc Palmitta

us: *Cum Sancto, Sanctus eris*, quid sanctius Dei filio, Agno immaculato, Christo JESU, huic Sanctissimo, casti, & virgines proximè adstant, virginibus & castis JESUS immediatus est; JESUS est cum castis & virginibus, & hæc cum JESU, ergo qui casti, virgines vivunt, sancti sunt. Audiamus Sanctum Gregorium: lib. 5. in lib. Regum. cap. 5. *Benè in sublimi esse virgines dicuntur, quia quod natura humana supergreditur, in altissimo virtutum culmine situm est, unde, & virgo ille dilectus, Jesu locum virgineum insinuans ait: Vidi supra montem Sion Agnum stantem, videlicet in monte quodam esse cum Agno dicantur, quia per meritum incorruptionis, quo à terrenis, & carnalibus delectationibus se dividunt in sempiterna redemptionis gloria sublimantur.*

CONCEPTUS IV.

S. Apostolus Paulus de se inquit: *Nostra conversatio in caelis est.* ad Philipp. 3. Quis est S. Paulus: Virgo est, castus vivit: patet ex epistola primâ ad Corinth. cap. 7. *Dico autem non nuptis & viduis, bonum est illis, si sic permanserint sicut & ego.* Virginum, castorum ergo conversatio, & habitatio in caelis est; aut qui in caelo conversantur, & morantur Sancti sunt, ergo qui Virgo, qui castus vivit, sanctus est. Virginem & gentiles in caelo collocarunt, & inter sidera caeli numerarunt, in caelo verò quod collocatur, & inter sidera numeratur, sacrum est & sanctum, ergo qui Virgo, & castus vivit, sanctus est. Illud Psalmi 2. dictum: *Apprehendite disciplinam:* S. Hieronymus Apologo ad Ruffum legit: *Adorate puritatem.* Virgo, pura est mente, & corpore, adorare cultum supremum indicat: & testatur Eusebius lib. 4. de Constantino Magno: *Virginum chorum, non tantum non adorabat, id est, post Deum, summo cultu honorabat; aut qui adeo honorantur, sancti sunt, virgo ergo qui est: castè qui vivit, sanctus est.* Præclare S. Ambrosius lib. 1. de Virgin: *Vivendi sibi usum quasivit è caelo, qua sponsum sibi in caelo invenit.*

(Bbb) 2

nit.

nit. Hæc nubes, æra, Angelos, sideraque transgrediens, urbem Dei ipso sinu Patris invenit.

CONCEPTUS V.

Immortalitas præclarum omen est Sanctitatis, & beatitudinis. Sic S. Joannes qualitates cœlestis Jerusalem describens ait: *Mors ultra non erit, sed nequè ullus dolor.* Apoc. 21. S. Athanasius nunc de virginitate inquit: lib de Virg. *Virginitas coronata est, quæ nunquam marcescit, mortem destruens, possidens cœlestem immortalitatem.* & Cassianus lib. 6. cap. 6. de Virginibus perorat: *Quod futuri sumus, vos jam esse cepistis, vos resurrectionis gloriam in hoc saculo jam tenetis, per saculum sine sæculi cogitatione transitis, cum castè perseveratis.* Exemplum habemus Matth. 2. De matribus innocentium narrat Evangelista: *Noluit consolari, eò, quod non sint: Quæstio est: quid non sunt? an non sunt occisi, & interempti filii? an non sunt mortui hi innocentes parvuli? Non sunt; non sunt, inquam, mortui, vivunt, perennant æternum: Audiatur S. Chrysostomus hom. 3. *Noluit consolari, quia non erant mortui, qui mortui reportabantur, consolatio autem rei amisse est, & non audita erat præstanda.* Quid punctiones hos fecit immortales? monstra Joannes Apoc. 14. *Hi sunt, qui cum mulieribus non sunt inquinati, Virgines enim sunt.* De S. Joanne Virgine: esse fermo: *Quia discipulus ille non moritur.* Immortalitas donum est innocentiae, ac sanctitatis, hoc donum datum Virginibus etiam ac castis, ergo qui virgo vivit, & castus, sanctus est.*

CONCEPTUS VI.

Beatitudinem æternum duraturam docent Theologi consistere in Visione DEI: ast hæc visio virginibus & castis promittitur:

titur: *Beati mundo corde, quoniam ipsi DEUM videbunt.*
 Matth. 5. In opere patet Joan. 21. piscabantur Apostoli, quibus
 se Iesus manifestavit: *Cumque illis locutus est. Non tamen*
cognoverunt discipuli quia IESUS est. Solus Joannes intuetur,
 & Iesum agnoscit: *Dicit ergo discipulus ille, quem diligebat*
Iesus, Petro, Dominus est. Unde hoc, quod solus Joannes videat
 IESUM, & agnoscat? respondet S. Hieronymus lib. 1. contra
 Jovianum: *Solus virgo, virginem agnoscit.* Et Lyranus in
 citatum caput scribit: *Puritas mentis & corporis maxime dispo-*
nit hominem ad cognitionem divinorum, & ideo Joannes, qui
praeter ceteris purior erat, tanquam virgo citius aliis cognoscit JE-
SUM. Virgo est, quae omnium primò IESUM intuetur, visione
 Dei beatificatur. Ergò castus qui vivit, sanctus est.

Despondeamus ergò nos virginem castam Christo Salvatori Epilogm.
nostro, ut immarcescibilem coronam gloria, visionis
Dei, & sanctitatis acquiramus.
 Amen.

(Bbb) 3

IN FESTO

IN FESTO SANCTÆ CATHARINÆ.

CONCIO SECUNDA.

Textus. *Simile est Regnum cœlorum decem Virginibus.*
Matth. 25.

Thema. *Virginibus castis, ac mundis corde, specia-*
liter favet Deus.

Exordium. *X*perientia teste, sol ia aurum radios suos injicien-
ditissimè respundet: copiosissimum fulgorem fir-
Academicus inscribit Lemma: *Sol dives in aurum*
Sol radians, illustrans, illuminans, ditans, & beas
est gratia divina; Aurum purissimum est Virginitas,
mentis & corporis castitas & puritas; castis ac puris Virginibus
gratia Dei quàm maximè, ac ditissimè se infundit, ac communi-
Textus Sacre *cat. Sol dives in aurum.* Audiamus Sacram Scripturam: *Gra-*
Scriptura. *tia super gratiam, mulier sancta, & pudorata.* Eccles. c. 16. Et
iterum: *Omnis autem ponderatio, non est digna continentis au-*
rum. Proverb. cap. 22. inquit Salomon: *Qui diligit cordis mu-*
ditiam, habebit amicum Regem. Dabo eis in domo mea, & in
muris meis locum, & nomen melius pra filiis & filiabus, nomen
sempiternum dabo eis, quod non prateribit. Promittit Deus Vir-
SS. Patres. ginibus Isaïæ cap. 56. Audiamus Patres: *Quanta est virgini-*
tatis gratia, qua meruit à Christo eligi, ut esset corporale De-
templum, in quâ corporaliter habitavit plenitudo divinitatis,
Virgo genuit mundi Salvatorem, Virgo peperit vitam univers-

rum. scribit S. Ambrosius lib. de officiis. Et iterum lib. i. de vera Virg. *Virginitas nubes, aëra, Angelos, sideraque transgrediens, verbum Dei in ipso sinu Patris invenit, & toto hausit pectore. Virginitas acquirit de castitatis virtute divinam familiaritatem in statu vie, unde familiariter diligebat JESUS beatum Joannem, in cuius sinu recubuit.* scribit S. Thomas Aquinas. *S. Thomas Aquinas.*

magis delectabiles, & jucundi Deo, quam ceteri Sancti, ac proinde primitiarum nomine à Spiritu Sancto appellantur, cum quod sicut primitiæ fructuam delectabiliores sunt. ita Hugo Cardin. in cap. 14. Apoc. *Hugo Cardinal.*

Hinc S. Paschasius lib. i. in Psal. 44. ad Virgines inquit: *Vos estis, quæ secundum nobilitatem generis, flores estis Ecclesie, quæ virore pudicitie, & splendore castæ dilectionis, sponso ferta componitis. Continentia, hominem Deo proximum facit, & ubi ista manet, ibi Deus manet.* habet S. Isidorus lib. i. *S. Isidorus.*

syn. cap. 1. Et Sanctus Paulinus epistola 25. scribit: *Anima quanto mundior corde, tanto capaciôr Christo est.* Et Theophilactus in cap. 5. S. Matthæi: *Sicut speculum, si fuerit mundum, recipit imagines, ita & anima pura faciem Dei. Castitas hominem celo jungit, castitas hominem pertrahit ad Regnum, castis regnum cælerum promittitur, casti hereditatem cæli expetunt;* iterum S. Isidorus in Bibliotheca Mansi tract. 14. disc. 7. *S. Bernardus*

Virginitas præparat animam ad videndum in presenti JESUM Sponsum per fidem, & in futuro per gloriam sempiternam. inquit S. Bernardus in Psalm. 44. *Virginitas curvus igneus est, sursum ferens quem vehit.* loquitur Petrus Blefensis Serm. in Festo omnium Sanctorum. *Pudicitia omnium bonorum mater est.* scribit Sixtus Tertius lib. de Castit. *Pudicitia flos mortuum, honor corporum, decor senum, fundamentum est sanctitatis.* Verba sunt Tertulliani lib. de pudicitia. cap. 1. *Virginitas est soror Angelorum, Regina virtutum, possessio bonorum impium.* docet S. Cyprianus de Virg. *Castitas ornamentum est nobis.* *S. Paulinus. Theophilact. Blefensis. Sixtus, III. Tertullianus. S. Cyprianus*

- nobilium, exaltatio humilium, nobilitas ignobilium, pulchritudo vilium, solamen merentium, augmentum pulchritudinis, decus sanctæ nostræ religionis, minoratio criminum, multiplicatio meritorum, Dei amica &c. cunctorum bonorum gaudium & salumen.* ita prædicat S. Augustinus Serm. ad fratres in eremo.
- Concludo cum S. Ephrem. tom. 2. de virtute cap. 9. *Pessima pretiosa est puritas in cogitatione recta, hanc si amaveris, domino glorificaberis, & in omnibus prosperaberis.* Implorata S. Spiritus gratiâ, desuper Conceptus pandam.

CONCEPTUS I.

Confirmatio. Christus per Parabolam narrat Matth. 13. *Exiit qui seminavit seminare semen: Hoc semen diversimodè fructificavit, dabat fructum, aliud centesimum, aliud sexagesimum, aliud trigesimum.* Semen esse verbum Dei ipse Christus interpretatus est, at quæ illa terra bona, ac specialiter à Deo benedicta, quæ tam divites, largos, & copiosos fructus adfert? S. Hieronymus, & Glossa ordinaria in hunc locum, per terram illam benedictam intelligunt Virginitatem, mentis & corporis castitatem, audiatur Sanctus: *Trigesimum, sexagesimum reddunt viduas, & cælibes, centesimum virgines, fructum centesimum virginitatis deputamus.* Item Glossa habet: *Triginta referuntur ad mortuos, sexaginta ad viduas, centum, qui numerus jam est in altera, ad Virginitatem.* Virginitas ergo ager est fertilissimus, qui fructus favorum DEI adfert in centuplo. Patet Apocalypsi. cap. 14.

CONCEPTUS II.

Videbat Joannes magnam turmam centum quadraginta quatuor millium cum Agno mansuetissimo Christo Dei filio se per eminentem montem consistere, canticum, quod nemo alius poterat decantasse, simulque cum Agno secretissima cæli revelata

clavia, ac omnes mansiones perambulasse: *Et vidi, & ecce Agnus stabat super montem, & cum eo centum quadraginta quatuor millia habentes nomen ejus, & nomen patris ejus: scriptum in frontibus suis, & nemo poterat dicere canticum, nisi illa centum quadraginta quatuor millia. &c. Hi sequuntur Agnum quocunque ierit.* Qui hi sint, indicat Joannes: *Hi sunt, qui cum mulieribus non sunt coinquinati, virgines enim sunt.* Virgines fructus copiosissimos reportant, altiori in loco cum Agno Dei filio collocatae, triumphant, supra montem, eminentissimae consistunt, primae immediatae, proximae, ac continuae sunt ad latus JESU, centesimum fructum felicitatum, & prerogativarum habent, quod alii non possunt Sancti, apud DEUM possunt virgines: *Et nemo poterat dicere canticum nisi illa 144. millia.* Desuper Richardus à S. Victore: *Quod nullus eorum meritis coequari possit, luculenter ostendit, cum subjungit: & nemo poterat dicere canticum &c. quia nemo alius potest ad meritum illarum pervenire.* Liberrimè Sanctorum gradus, & ordines obambulant, sequuntur Agnum quocunque ierit, est in caelesti Hierarchia quaedam ordinatio, ac mansionum distributio, juxta Sanctorum merita diversa, ut unus altero, altiori in loco, & ordine constitutus, resideat, & gaudeat, *in domo Patris mei mansiones multa sunt: Joan. 14. & 1. ad Corinth. 15. cap. Stella enim à stella differt in claritate, sic & resurrectio mortuorum.* In unâ mansione sunt Apostoli, in aliâ martyres, in aliâ confessores; virginibus certa & particularis mansio non assignatur, omnes beatorum mansiones cum Christo obambulant, omnium Sanctorum gloriâ, & felicitate recreantur; si caelum hortus est, in hoc horto in medio sunt Virgines, ac fruuntur gratiosis hyacinthis Prophetarum, myrrhâ Apostolorum, rosis Martyrum, violis Confessorum. Sequuntur Agnum quocunque ierit. *Hic verbis, inquit Ansbertus, veraciter intelligere possumus in illo regno beatitudinis eminentiores existere Virgines Christi, & quid mirum, si in caelestibus regnis sunt eminentiores, atque clariores; qui in hac vitâ sunt mundiores.* Concludit Conceptum hunc S. Hieronymus lib. de laud. Virg. *Sequuntur Agnum quocun-*
 Pars II. (Ccc) que

que ierit, quia nullus eis locus in cœli curia clauditur, & nullis eis divinarum mansionum habitacula referantur.

CONCEPTUS III.

Christus de Virginitate, & castitate differebat Matthei cap. 19. *Sunt Eunuchi, qui de matris utero sic nati sunt. Hoc tunc: Tunc oblatis sunt ei parvuli, ut manus eis imponeret, & videret, discipuli autem increpabant eos, JESUS autem ait eis: Nolite parvulos, & nolite eos prohibere ad me venire, talium est enim Regnum cœlorum: S. Ambrosius lib. de Virg. per parvulos, & parvulos, intelligit castos, & Virgines: Talium, dicit nunc Christus, castorum inquam, ac Virginum est regnum cœlorum. Utique, & pauperum in spiritu, item humilium, patientium adversa mundi, ferventium in labore DEI, ac quavis titulo virtuosorum, ac proborum, erit Regnum cœlorum, his favet Deus, ac gratiis suis ditat, ac felicitat, ergo rectè ad castos, & Virgines Christus signatè dicit, Talium est Regnum cœlorum. An cœlorum Regnum, magnum DEI favor, & gratia: plus, & magis castorum, ac Virginum erit, quàm reliquorum Sanctorum? Sic subscribit Richardus S. Victore in cap. 14. Apocalypf. *Nullus eorum meritum coequari potest, nemo alius potest ad meritum illorum pertingere.* Et S. Ambrosius habet lib. 3. de Virg. *Offeruntur pueri ad benedicendum, quia corruptela expertes, integritatis munus immaculatâ aetate servarent, talium est enim regnum cœlorum, qui in puerilem castimoniam tanquam in naturam infantium corruptela ignoratione remeaverint.**

CONCEPTUS IV.

Sapientia de pudicitia honestate differens, castimoniam & virginalem mundiciam viti comparat: *Ego quasi vitis fructificavi suavitatem odoris, & fructus mei, fructus honoris & honestatis.* Eccles. 24. Cur non potius odorifero Lilio castitatem comparat, hoc enim candidum, & odorem late spirans, signat albam castimoniam innocentiam: cur lilio intermisso, virginitatis florem viti comparat? vitis non tam suavissime, & copiosissime olet, sed etiam aliis plantis altius crescit, & assurgit: magnam in altitudinem excrescit cedrus, palma, & alia arbores, aut in proceritate certum habent terminum, ut dici possit in tantum, & non altius crescit cedrus, crescit palma, aut vitis in altitudine & proceritate, terminum, ac certam mensuram non habet, ut dici possit, tam alte, & non altius crescit vitis: Vitis quod altior est baculus, cui alligatur, eo altior crescit, inter omnes plantas altissime assurgit; habeant nunc cetera virtutes, ut humilitas, patientia, charitas, &c. certum gradum, ac mensuram, in quo gradu Deus remuneratur humiles, patientes, charitativos; virginitas & castitas determinatum meritorum gradum non habet, altissime crescit, & assurgit in favore, & gratia Dei, super omnes sanctas virtutes exaltata, specialibus favoribus fruitur. Paucis subscripsit discursum hunc S. Gregorius Nazianz: in preceptis ad Virgines: *Virginitas in caelum rep-
rat.*

CONCEPTUS V.

Tres pueri Hebraei jussu Regis Nabuchodonosoris in ardentem rogam injecti sunt. Danielis cap. 3. cubitis 49. flamma in altum eruperat, Sidrach, Misach, & Abdenago illaesis ac intactis; quae fama dum ad Regem delata esset, volens & ipse videre miraculum, ad fornacem devectus, in eam inspicit, & non jam tres, sed eorum quatuor conspicit: *Ecce ego video quatuor viros solutos, & ambulantes in medio ignis, & nihil corruptio-
nis in*

(Ccc) 2

na in

nis in eis est. Dan. 3. Quis ille quartus est, quem vidit Rex in camino ignis ardentis. Respondet Nabuchodonosor: *Et fratres quarti similis filio DEI.* Quod filius Dei se tribus pueris in fornace associet, & cum illis moretur, certò magnus favor, & gratia est, unde hi tres adolescentes tantum favorem, & gratiam meruerunt? meritum est virginitas, mentis & corporis castitas. *Virginitas vitam nostram de corruptione, ad sanctitatis gloriam colligit.* Inquit S. Basilius lib. de vera Virg. & Aponius in Bibliotheca veterum Patrum, tomo 4. *Tres pueri hebraei castitatis dilectione missi sunt inter Babylonicas flammis, in eis medio ardente fornace quasi inter lilia Dominus pascitur eò, quod semper requiescat in cordibus diligentium castitatem.*

CONCEPTUS VI.

Extraordinarias gratias, & favores à larga Dei manu perceptus est Joseph Ægypti factus Prorex; in servum venditus Patrono, & domino domûs, non ut sclavus, sed ut filius est habitus: *Invenit Joseph gratiam coram Domino.* Genes. 39. *Omnia mihi tradita, ignorat quid habeat in domo sua, quod in mea non sit potestate.* Injuria Dominæ, & uxoris Putipharis innocens Joseph in carcerem mittitur, & hic miro fruitur favore, præfectus carceris additus Joseph, eum habet suaviter: *Dedit ei Dominus gratiam in conspectu Principis carceris, qui tradidit in manu illius omnes vinctos.* Imò ipse DEUS cum Joseph descendit in carcerem: *Descenditque cum illo in foras, & in vinculis non dereliquit eum.* Sap. 10. A Rege Pharaone habetur clementissimè: *Uno tantum Regni sub præcedam:* tantos DEI favores meruit Joseph castè & Virginitate vivendo: *Relicto in manibus ejus pallio, fugit.* Audite

cur S. Cyprianus lib. de pudic. *Pudicus juvenis, qui delicto conscientiam non miscuit, in imum carcerem traditur, sed sola nos est cum carcere pudicitia, nam est cum Joseph DEUS.*
Eleganter S. Zeno de pudic. *Rex jure secundus factus est regni, qui insignis Rex erat ante pudoris.* Castis, pudicis, virginibus specialiter favet Deus.

CONCEPTUS VII.

Ad januam Sponsi pulsant Virgines, Matth. 25. *Domine, Domine aperi nobis.* Quid ter mitis Dominus? famulantium caterva stipatus erat, per ministrum, aut servum suum responderit Virginibus? minimè; ipsemet in augustissima Personâ januam adit, atque responsum promittit: cur ipsemet respondet? *ob reverentiam virginitatis*; inquit Theodoretus in Cantica, tantum respicit Christus, castos & Virgines, ut non per Angelum, sed ipsemet in personâ eos foveat, colat, tueatur. O favor! ô magna gratia!

CONCEPTUS VIII.

Opus incarnationis infinitus est favor, opus conversationis JESU super terram inexplicabilis est gratia: Opus mortis & redemptionis in cruce, index est amoris immensi. Qui nunc sunt illi, qui Salvatorem in mundum natum primò intuiti sunt? qui sunt illi, cum quibus Christus in terris vel maximè conversatus est? qui sunt illi, quos morti suæ ac cruci proximos adstantes, quasi amoris sui testes, adhibere placuit? Virgines sunt: Maria Virgo, & castissimus Josephus, primi sunt, qui JESUM vident incarnatum, Maria Virgo, castissimus Josephus electi sunt vitæ comites, cum quibus JESUS vel plurimum conversatus est: Maria Virgo: Virgo Joannes sunt illi. ter beati,
(Ccc) 3. qui

qui morienti JESU proximè adstiterunt. De Virgine nasci-
luit, à Virginibus primò conspici placuit, cum Virginibus plu-
rimùm sermocinatio ejus, medius inter Virgines Mariam & Jo-
annem mori elegit; indè capiat mundus quantò favore, amo-
re, & gratiarum copiâ, Christus JESUS Virgines ac castos pro-
sequatur, ditet, ac amplifcet: ita concludit Franciscus Seraphi-
cus opusc. 8. tomo 3. colloq. 23. *Ut Filius DEI ostenderit
diligere castitatem, de Virgine nasci voluit &c. virginitatem
consuluit, & servavit, inter Virgines ex hâc vitâ migrare.*

Epilogus.

Hortor ergò cum S. Ephrem tomo 2. ad fratres
*honore & pretio virginitatem habe, & te in
caelestem thalamum introducet.*
Amen.

IN FESTO SANCTÆ CATHARINÆ.

CONCIO TERTIA.

Ornaverunt lampades suas. Matth. 25.

Mulier compta, sibi, & aliis est exitium.

Textus.

Thema.

Ertanus Abbas in umbroso nemoris umbilico, retia avibus decipiendis tensa, depinxit, cum lemmate: *Vincula latent.* Ornatus foemineus, vestes superbæ, crispata crines, picta facies, vincula sunt, quibus humana corda irretiuntur, vinculantur, implicantur ad lapsum, in peccatum, ac animæ interitum. Audiamus Dei verbum: *Propter speciem mulieris, multi perierunt, & ex hoc concupiscentia quasi ignis inardescit.* Eccles. cap. 9. Percipiamus Patres & Scriptores: *Vestitus insignis, ac mollis, superbiæ vexillum est, nidusque luxuria.* scribit Suetonius in vita Cæsaris. *Semper pulchritudinem vestium, duo pericula comitantur, superbia, & luxuria.* habet S. Antoninus part. 3. tractatu 18. tit. 18. *Sub mollibus, delicatis, ac pretiosis vestibus, mulier fortis esse non potest.* scribit Zeno in cap. 12. Apocalypf. Et S. Bernardinus Fer. 4. post Dom. 5. Quadr. parte 2. *Mulier cum habitu vano, ac meretricio capit animas, quas Christus redemit cum suo sanguine pretioso.* Et Serm. 46. c. 3. habet: *Nocent enim hæ mulieres sic comptæ per vanitates suas aliis, ita ut si una sola mulier in quâdam civitate sit vana, omnes per illam trahantur ad immoderantiam vanitatum.* Et Fernandez sect. 6. in cap. 36. Genes. tradit: *Scandalum præbent, hoc est, offendiculum*

Exordium.

Patres.

Suetonius.

S. Antonin.

Zeno.

S. Bernardin.

Fernandez.

- diculum ad ruinam spiritus, mulieres illæ, quæ se curiosas vant, comunt, colorant, atque huiusmodi lascivæ, vanitatis simulachra virorum animis, & oculis obijciunt, ut pulchra crebrentur, & amentur. Omnes pompa in publicum preferunt, aut ut luxuria negotietur, aut gloria insoleat. docet Tertulianus de cultu fœmin. Mulier suo ornatu oculos hominum a se trahens, & si nullum sequatur damnum, supplicium tamen æternum meretur, quia venenum attulit, si fuisset, qui biberet.
- Tertulianus.* scribit S. Hieronymus ep. ad Demetri. Conformiter S. Cyprianus lib. de discip. & habitu Virg. Cæterum si tute sumptuosius comas, & per publicum notabiliter incedas, oculos in te ventutis illicias, suspiria adolescentium post te trahas, concupiscendi libidinem nutrias, suspirandi fomenta succendas, quid eris de te, quæ tantorum malorum es causa. Ornamentorum, & profectum insignia, & lenocinia fucorum, non nisi prostibiles, & in pudicis fœminis conveniunt. inquit Clemens Alexandrinus lib. 2. Pædag. cap. 6. Quid est speciosa mulier? interrogat S. Chrysostomus super Psalm. 50. & respondet: Sepulchrum dealbatum, precipitium patens, venenum insipientibus compositum. De carbonibus scintille diffiliant, de ferro rubigo nutritur, de vestimentis procedit tineæ; de muliere peccati aculem, sibi concupiscentia, fomes pestilentie. docet S. Cyprianus lib. de leg. Cleric. Finio cum S. Isidoro Pelusiota lib. 2. epistola 255.
- S. Hieronymus.* Mulier ornandi corporis nimis studiosa, atque ob eam causam fororum se conferens, aut per fenestram prospiciens, ut juvenentur ritet, etiamsi conatu suo excidat, tamen perinde ac si cor irritivisset condemnatur. Id enim omne, quod in ipsius peccato erat, effecit, ut quæ venenum miscuerit, & retia expandere invocata S. Spiritus ope, desuper Conceptus audiamus.
- S. Cyprianus.*
- Clemens Alex.*
- S. Chrysost.*
- Isidorus Pelusiota.*

CONCEPTUS I.

S. Petrus Chryfologus Serm. 127. mulierem, quæ homini *Confirmatio.*
 in adiutorium efformata est, in sagittam conversam esse descri-
 bit: *Hac est mulieris antiqua malitia, qua Adam ejecit de para-
 diso delictis, hac cælestes homines fecit esse terrenos, hac huma-
 num genus misit in infernum, hac vitam abstulit mundo prop-
 ter unius arboris pomum.* In vulnerantem ac sauciantem sagit-
 tam convertitur mulier, maximè dum se superbè comit, vestit,
 & ornat, personæ suæ fucorum adulationes, & ornatus splendo-
 rem si addiderit fœmina, periculosum jam in propriam, & alio-
 rum pudicitiam bellum gerit. Probam incipio à prima fœmi-
 na Eva; familiarius agens cum serpente seducitur, adhuc tamen
 post serpentis alloquium nitet virginitatis gloriâ decoratâ, ad-
 huc virgo existit: Paulò tamen post virginitatem resignavit, &
 de virgine in mulierem, & matrem transiit, quo medio? quo
 opere? qua actione Adam & Eva eò devenerunt, ut nobili vir-
 ginitati renunciantes, in carnales concupiscentias consenserint,
 ac veneri indulserint? sacer textus, medium, opus, & actionem
 specificare videtur Genes. cap. 3. *Consuerunt folia ficus, & fece-
 runt sibi perizomata.* Ornatè vestierunt corpora sua, ex post pe-
 rizomata artificiosè intexta, post vestitum ornatum, Eva ab Adam
 refertur cognita: *Adam cognovit uxorem suam Evam.* Genes.
 cap. 4. Ecce ab exordio ornatus muliebris noscitur Virginitati
 insidiosus; Eva etsi antea decora, tamen ante cultum, & orna-
 tum corporis, virginitatis gloriam non amisit, quam perdidit
 culta, & perizomate ornata; non fallar dicendo: quotiescunque
 mulieres ad instar floridis, & frondescentis ficus, amplis, & di-
 versicoloris vestimentis, vanè ornatae, & indutaè videri in publi-
 co comparent, faciunt, ut sibi periculum adstruant, impudicæ
 & inhonestæ, luxuriosæ judicentur, alios verò in concupiscen-
 tiam trahant, ac perducant. Opportunè Tertullianus de cul-
 tu fœm. cap. 7. *Erga vestitum quoque, & reliqua compositionis
 vestrae impedimenta, proindè vobis curanda est amputatio, &
 recussio redundantioris nitoris. Hæ pompa, quam de proximo
 Pars II. (Ddd) curent*

surent luxuria negotium, & obstrepent pudicitia disciplina. agnoscere in facili est, quod gratiam decoris, cultus societate constituant.

CONCEPTUS II.

Pavo, mulieris superbæ ornatae ac comptæ Symbolum est. Innocentius Papa de utilit. condit. humanæ inscripsit superbæ ornatae sceminae symbolum: *Pulchra foris, intus spurcicia*: Columella de re rustica, de pavone docet, Pavo dum caudam suam dilatat & erigit, sicque comptus, ornatus progreditur, se à libidine stimulari indicat: verba Columellæ sic sonant: *Signa sunt exstimulatae libidinis, cum semetipsum veluti mirantem contra gemmantibus pennis protegit.* Idque cum facit rotare dicitur. Idem est dicendum de superbè ac vanè comptâ, & indurata mina, quæ sicut pavo in vestitu precioso, diversi coloris, atque gemmisquè rigido in publico superbire videtur, nimirum non se castam, sed spurcam, & libidinofam. Talis namquè vanitas signum est *exstimulatae libidinis.*

CONCEPTUS III.

Narrat Sacra Scriptura Genes. 38. Patriarcha Judas *abibat ad tonsores ovium suarum, ipse & Hiras opilio gregis circumstantia in Thanas. Nunciatumque est Thamar, quod soxor illius ascenderet in Thanas, ad tondendas oves.* Thamar ergo praecipue currit Judam, ac in bivio confedit, inibi transeuntem Judam expectans, quam mulierem Judas prostitutam existimans, cum ea peccavit. *Quam cum vidisset Judas, suspicatus est esse meretricem. &c. ingrediensque ad eam, ait: dimitte me, ut videam tecum.* Quid Judæ tam malam suspensionem, Thamar meretricem esse putans, dictavit? quid in corde Judæ erga Thamar libidinem, & venerem provocavit? dictavit esse Thamar meretricem, vanus ejus vestitus: superbus sceminae cultus, & induratus corporis ornatus, libidinem ac venerem accendit; ita sceminae

tura: Thamar, depositis Viduatris vestibus, assumpsit teristrum, & mutato habitu, sedit in bivio. Optimè quadrat in locum hunc scriptum Bernardini tomo. 1. Serm. 44. art. 1. cap. 3. Plerique hominum existimant, de signis signeta, de circulo tabernam, & de signo furis estimant furcem, meretricius habitus, signum est meretricii actus, sicut habitus monialis, monialem ostendit.

CONCEPTUS IV.

Christus Dominus noster præcursorem suum Joannem Baptistam dignè collaudans, incidenter quoque de iis loquebatur, qui delicatè ac preciosè exterius vestiuntur: & dicit: *Qui mollibus vestiuntur in domibus regum sunt.* Matth. cap. 11. Quid quæso æterna sapientia indicare voluit dicendo: pretiosè ac superbè vestitos, esse, & morari in domibus Regum? & quid per illos Reges intelligendum est? Per Reges, S. Paulus ad Ephes. cap. 6. intelligit dæmones ac principes tenebrarum: ita textus: *Principes, & potestates, & rectores tenebrarum harum.* Ut idem significet dictum Christi: *Qui mollibus vestiuntur in domibus Regum, id est, demonum sunt.* Ita concludit S. Vincentius Ferrerius: Serm. 5. Dom. 3. Adventus: *Qui mollibus vestiuntur, in domibus Regum sunt, id est, in habitationibus demonum.* Quasi sicut ii, qui in domibus Regum morantur, ordinariè sunt Regum vel servi, vel ministri; ita vel maximè scemina, quæ superbè vestiuntur, vanè se pingunt, fingunt, ac ornant, verè dæmonum sunt servæ, ac ministræ ad animas decipiendas, in obscœnum amorem, ac scœdam libidinem, & animæ ruinam inducendas. Hinc capio dictum S. Vincentii Ferrerii, Serm. de Sancto Simeone.

CONCEPTUS V.

Ad sceminas vanè vestitas, comptas, & ornatas, ita inquit citatus Sanctus: *Quando oratus, Christus abscondit faciem suam à vobis, quia habetis faciem diaboli.* Quomodo hoc?

Ddd 2

hoc?

hoc? Diabolus tam turpis, ac horribilis dicitur, ut talen-
dendo, homo emori possit; hinc inter damnatorum penam
tam deformem larvam inspicere, crudele tormentum est: &
contra mulieres se pingendo, fingendo, ornando, quæ
turpes sunt, pulchræ, & amabiles videntur, quomodo ergo
mulier se vanè vestiendo, facies, & larva diaboli, dici
test? respondeo: eventus docet, quando demon homine
decipere, in lapsum & ruinam inducere parat, Angeli vultum
fingit, & præsentat: teste Apostolo: 2. ad Corinth. 11. *Quia
enim Sathanas transfiguratur se in Angelum lucis.* Atque
fœminæ alioquin turpes, se vestiendo, pingendo, ac ornan-
do, se pulchras reddunt, in quam vanitatem, & diaboli
ementitam pulchritudinem, ac formam inescati juvenes sub-
tiliter decipiuntur, in lapsum, & animæ ruinam, in pecca-
ta & scelera pertrahuntur, cum ergo pari dolo, ut dam-
nes, se ornando, mulieres decipiant, in perditionem
mas pertrahant, meritò facies earum facies dæmonis, lar-
va damnata intitulatur, æternis ignibus cremanda, & vitu-
landa: ad has concionatur S. Hieronymus ep. ad Lactantium
*Vide nè capillum irrifices, & ei aliquid de gehenna ignis
auspiceris.*

CONCEPTUS VI.

S. Joannes Apocalypf. cap. 12. describit se vidisse se-
num magnum, grande miraculum: *Signum magnum appa-
ruit in cælo, mulier amicta sole, luna sub pedibus ejus,
in capite ejus corona stellarum duodecim, & in utero ha-
bens clamabat parturiens,* notare libeat, in cælo hæc mulier
locata erat, orationi instabat, cœlesti fructu, ac gratia
cunda erat; hinc mirum; signum magnum: *Ecce Draco ma-
gnus rufus, habens Capiva septem, & cornua decem, &
& draco stetit ante mulierem quæ erat paritura, ut, cum
peperisset, filium devoraret.* Quid adhas cruenta bestia: mu-
lier, quam vides, in cælo est, ecce orationi, & gemitibus

ad DEUM operam navat, fructum quem parit, gratia est, quid ergo aditas? an adhuc talem in cœlo locatam sceminam mulierem orantem, gratiæ fructu divitem, in prædam tuam speras, & auspicas? sic patet ex textu: *adstat &c. ut decoraret*; quid Draconi animum addidit, ut speret, hanc etsi inter sidera locatam sceminam prædam suam fieri, ac ruinam pati posse? animum dedit, spem trahit, quia mulierem hanc vidit *amicam*, splendide, ac mirè ornatam: *Mulier amicta sole: Quam serpens intuitus est eximie cultam, sibi persuasit vincendam, ut quasi idem sit ornatus exuere modestiam, & prostituere honorabilem pudicitiam, aut certè opinionis gloriam.* Perorat doctissimus Naxera comment. in Judices: cap. 21. §. 39.

CONCEPTUS VII.

Fatetur de se Judith cap. 13. *vixit autem ipse dominus, quoniam custodivit me Angelus, & hinc euntem, & ibi commorantem, & inde huc revertentem, nec permisit me Dominus ancillam suam coinquinari.* Quod optimus Deus Angelos miserit, qui Judith ad castra Assyriorum euntem, & ibi commorantem custodirent, causam in promptu habeo, Assyrii, gentiles & Barbari erant, in libidinem, ac venerem profusi; misericordissimè ergo Deus Judithæ Angelos custodes addit, quorum opere, ac defensione illæsa, ac intacta permaneret fragillis scemina. Ast quæ ratio motiva subest, quod ex castris barbarorum abeunti, ac discedenti, jam in salvo consistenti Judith, nihilominus Angeli custodes eam defendentes, & adjacentes affocientur? cur abeuntem, jamjam obtruncato Duce Holoferne, extra periculum, nihilominus Angeli, ut custodiant, comitantur? Audire libeat, quid de Juditha sacer narret textus: *Unxit se myro optimo, & discriminavit crinem capitis sui, & imposuit mitram super caput suum, & induit se vestimentis jucunditatis suæ, induitque sandalia pedibus suis, assumpsitque*
 (Ddd) 3. *dextra*

dextraliola, & lilia, & in aures, & annulos, & omnibus ornamentis suis ornavit se. cap. 10. Hunc ornatum nondum deposuerat Judith dum rediit; quamdiu ornata, compta, & sic splendide vestita fuit Judith, ab Angelis custoditur, quasi quamdiu speciosè ornata, minimè à lapsu secura sit, in periculo consistat seduci, aut seducere. Hic Conceptus est doctissimi Nazarræ ut supra citati: sequè concludentis: Quia nondum ornata exuerat insidias, & ideo oportebat, ad Castitatis opinionem, Angelorum præstitisse etiam redeunti suppetias.

Epilogus.

Hortor ergo cum Eccles. cap. 1. *Averte faciem tuam à muliere compta, & ne circumspicias speciem alienam. Propter speciem mulieris multi perierunt, & ex hoc concupiscentia, quasi ignis exardescit. Finio cum S. Hieronymo ep. ad Latam: Cave ne aures perfores, ne cerussâ, & purpurissò ora depingas, ne collum auro, aut margaritis premas, ne caput gemmis oneres, ne capillum irrifices, & es aliquid, de gehennæ ignibus auspiceris.*

Amen.

